

→ NÄITÄ TARVITSET

- Geneven sopimusten ydinsisältö (liite 1)
- Sodan oikeussäännöt: kuvia (liite 2)
- Muutama lehtileike ajankohtaisista konflikteista ja lisäksi materiaalista löytyviä artikkeleja.
- Lisäksi: suuria paperiarkkeja ja tusseja ensimmäistä työskentelyosiota varten

Sodassakin on säännöt.
OPPIMATERIAALI
YLÄKOULUILLE
JA LUKIOILLE

→ TEHTÄVÄ 2A

- Tutustukaa aihepiiriin muutamien ajankohtaisten aseellisia selkkauksia käsittelevien lehtileikkeiden avulla. Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:
- Mitä sotia maailmassa on käynnissä juuri nyt? (Kartta aseellisista selkkauksista maailmalla vuonna 2007, Sota mediassa -kappaleen liite 1).
- Mitä tulee mieleen sanoista sota tai konflikti?
- Kuka/ketkä kärsivät sodista? Kuka tarvitsee sodassa suojelua? Kuka on sodassa uhri? Entä kuka on vihollinen?
- Voit ohjata oppilaat myös kirjoittamaan taululle tai eri puolille luokkaa sijoitetuille papereille, mitä heille tulee mieleen sanoista "sota" ja "konflikti". Oppilaat voivat myös kirjata ylös ihmisryhmiä, jotka kärsivät sodassa.

→ TEHTÄVÄ 2B

- Jakautukaa ryhmiin keskustelemaan siitä, mitä ovat sodan säännöt. Voit etukäteen ohjeistaa oppilaat kirjoittamaan muistiin keskusteluissa esiin tulevia sääntöjä.
- Millaisia sääntöjä sodassa voisi olla ja ketä ne velvoittaisivat?
- Mitä sääntöjä sodassa sinun mielestäsi pitäisi olla?
- Tulisiko sodan osapuolten oikeutta käyttää aseellista voimaa jotenkin rajoittaa? Jos näin on, minkälaisia rajoituksia asettaisit?
- Mikä olisi kaikista tärkein sääntö sotaa käyville osapuolille?
- Esitelkää ryhmien vastaukset luokalle. Kysymysten läpikäyminen toimii johdantona opettajan esitykselle sodan oikeussäännöistä.
- Käykää tausta-aineiston avulla läpi sodan oikeussääntöjen perusasiat (liite 1):
Ketä säännöt suojelevat?
Ketä säännöt velvoittavat?
Mitkä ovat keskeiset sopimukset?
Mitkä ovat sopimusten ydinsisällöt?
- Tarkastelkaa lopuksi kuvia sodan oikeussäännöistä (liite 2). Kuvan tekstiä voi aluksia pitää peitettyinä, jolloin oppilaat saavat itse pohtia, mihin sääntöön kuva liittyy.

→ TEHTÄVÄ 2C

- Ottakaa seuraavalle tunnille mukaan lehtileike, jossa käsitellään jotain yksittäistä aseellista selkkausta.
- Jakaantukaa ryhmiin pohtimaan, mihin oikeussääntöihin lehtijutut liittyvät. Pohtikaa, onko lehtijuttuun liittyvää sodan oikeussääntöä noudatettu vai ei.
- Voitte myös rakentaa lehtileikkeistä ja säännöistä kollaasin ja ripustaa sen luokan tai käytävän seinälle.
- Esitelkää lopuksi tuotoksenne ja keskustelkaa esiin nousseista säännöistä. Vallitseeko mielestänne sääntöjen ja niiden noudattamisen välillä ristiriitaa? Voitte jatkaa aihepiiriin käsittelyä pohtimalla lehdistön roolia uutisten välittäjänä (lisätietoa oppitunnissa 1).

→ TEHTÄVÄ 2D

- Pohtikaa vielä lehtijuttujen perusteella seuraavia kysymyksiä:
- Pitääkö sääntöjen olla samat kaikille sodan osapuolille? Miksi sodan säännöt eivät salli järeämpiä oikeuksia sellaisille sotiville osapuolille, jotka taistelevat "oikean" ja "hyvän" asian puolesta?
- Jos näin toimittaisiin, miten voitaisiin objektiivisesti määrittellä "oikea" tai "hyvä" asia? Mitä seurauksia määrittelyllä voisi olla?

→ LISÄTEHTÄVIÄ +

- Lukekaa yhdessä Sota ja media -kappaleen liitteenä oleva Helsingin Sanomien artikkeli "Sodan säännöt" (1.10.2006) (liite 3) ja tehkää aiheeseen liittyvä tehtävä.
- Tutustukaa Punaisen Ristin kansainvälisen komitean nettisivuihin www.icrc.org ja tehkää valitsemastanne sodan oikeussäännöstä pieni tutkimus /tutkielma/ryhmytö.